

Kirjallinen kysymys KK 249/2026 vp

Sara Seppänen ps

Kirjallinen kysymys rautavajeen ja raudanpuutteen tunnistamisesta sekä hoitoon pääsyn yhdenvertaisuudesta julkisessa terveydenhuollossa

Eduskunnan puhemiehelle

Suomessa moni rautavajeesta ja raudanpuutteesta kärsivä potilas kertoo joutuvansa hakemaan diagnoosia, lisätutkimuksia ja hoitoa yksityiseltä sektorilta sen vuoksi, että oireita ei tunnisteta riittävän varhaisessa vaiheessa julkisessa terveydenhuollossa. Potilaat ovat tuoneet esiin kokemuksia siitä, että oireiden kokonaisuutta ei aina tunnisteta, ferritiiniarvojen tulkinnassa esiintyy vaihtelua ja jatkotutkimuksiin tai hoitoon pääsy voi viivästyä merkittävästi.

Rautavaje voi aiheuttaa huomattavaa toimintakyvyn laskua ja heikentää työ- ja opiskelukykyä sekä yleistä hyvinvointia. Oireisiin voi kuulua muun muassa voimakasta väsymystä, suorituskyvyn heikkenemistä, sydämentykytystä, hengenahdistusta, huimausta ja keskittymisvaikeuksia. Erityisesti nuoret naiset, runsaista kuukautisista kärsivät sekä pitkäaikaissairaat ovat ryhmiä, joilla rautavajetta esiintyy yleisesti.

Useilta tahoilta on esitetty huoli siitä, että julkisessa terveydenhuollossa rautavajeen tutkimus- ja hoitokäytännöt vaihtelevat alueittain eikä potilaiden hoito toteudu yhdenvertaisesti. Tämä voi johtaa tilanteeseen, jossa vain taloudellisesti paremmassa asemassa olevilla on tosiasiallinen mahdollisuus saada kattavia tutkimuksia ja asianmukaista hoitoa yksityisen sektorin kautta.

Edellä olevan perusteella ja eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ään viitaten esitän asianomaisen ministerin vastattavaksi seuraavan kysymyksen:

Miten hallitus arvioi rautavajeen ja raudanpuutteen nykyisen tunnistamisen tason julkisessa terveydenhuollossa, ja onko alueellisissa käytännöissä havaittu merkittäviä eroja,

mihin toimiin hallitus aikoo ryhtyä sen varmistamiseksi, että rautavajeen tutkimus, diagnostiikka ja hoito toteutuvat yhdenvertaisesti koko maassa myös julkisessa terveydenhuollossa,

onko hallitus arvioinut nykyisten ferritiiniarvojen tulkinta- ja hoitokäytäntöjen toimivuutta sekä sitä, tunnistetaanko oireilevat potilaat riittävän varhaisessa vaiheessa,

Kirjallinen kysymys KK 249/2026 vp

miten hallitus aikoo varmistaa, etteivät potilaat joudu hakeutumaan yksityiselle sektorille saadakseen asianmukaisen diagnoosin tai hoidon rautavajeeseen, ja

onko hallitus valmis arvioimaan valtakunnallisten hoitosuositusten ja terveydenhuollon ohjeistusten päivittämistarvetta rautavajeen tunnistamisen ja hoidon osalta?

Helsingissä 4.6.2026

Sara Seppänen ps